

Zvočni prizor.

Osebe:

Lektor	Hobjan,	} botra
Korlat, gostilničar	Loranc,	
Zefa, njegova žena	Župnik,	
Franca, babica	Žep, mežnar.	

Godi se v Korlatovi gostilni.

Lektor: Pri nas je navada, da grejo krščeavenci, to so botri in babica z otrokom v gostilno, kamor prideta za njimi tudi župnik in mežnar, kakor je ljudski pesnik Lesičjak tako lepo povedal:

Naj bo fantič al' deklina,
botri grejo na n' polč vina,
Obhajajo veselje tisti dan,
ko je nastopu nov kristjan.
Mežnar tud' pride na en gvaš
in fajmošter za njim počas.

Korlat: Blazino pripravi tja k peči.

Zefa: Naj še ne veš, ali bodo prišli, ali pa se popeljejo kar mimo, ti šmuceljini.

Korlat: Ne misliti ni, da jih ne bi bilo, saj je Hobjan koterč, pa Loranc ga tudi rad srkae. Pri krstu je pa priložnost za to. Se že oná ne bo imela vzroka kregati.

Zefa: Kakor, da bi kdaj iskala vzrok. Saj nikoli ne ve, kaj ji z ust leti.

Korlat: Je pač ženska.

Zefa: Ženska, ženska! Kakor, da smo babe pledre! Kar malo poslušaj, kaj moški vsega ne stopo vkup v taberna!

Korlat: Za to pa je taberna....

Zefa: Pa ne samo za osiranje in take marnje, da ni za nikamor. (Čuje se glas kraguljčkov) Že peljejo. Krščeavcem pa le onega prinesi, ki si ga zaljubljo pripeljal.

Korlat: Pa kročnik sladkorje niker ne pozabi.

Zefa: To vino vendar ni kislo.

Korlat: Ni, ne. Ali navada je taka. (Kraguljči se čujejo bliže in nato utihnejo.) So že tukaj. Blazino prinesi.

Zefa: Že grem ponjo. (Čuje se hoja pred hišo in v veži, nato pa v sobi)

Korlat (po kratkem premoru): Dober dan, dober, krščeavenci: Le not, le not. Imamo toplo.

Hobjan, Loranc (ob enem): Bog daj, Bog daj! Se dro prileže, ko je uraz.

Franca: Bog daj, ~~hobjan~~. Spet imamo enega farmasa več.

Zefa: Kaj pa imate, puba bl' dekla?

Franca: Puba, puba sem vjela omi dan, ko je malo bolj jušno.

Zefa: Semle na blazino ga daj k peči. Vem, da so zadovoljni pri Dvratniku, da je pub, ko imajo že dve dekletici.

Franca: Je kako. On je ves napihnjen od same ofarti, kakor, da je šele zdaj nastrofil pravi modov za pube.

Zefa: Prav, prav. Pri taki hiši je treba puba, da bo enkrat gospodar pri hiši.

Korlat: Kaj pa prinesem?

Hobjan: Še baraš! En liter!

Zefa: Ali naj ga segrejem? Kaj praviš, Franca?

Franca: Jaz tudi takega pijem.

Korlat: Naš hrani ni mrzel, že treba ga pa lahko malo na peč postavimo.

Franca: Pa eno kemljo prinesem, jaz rada pomskam.

Zefa: Pa cukra, kaj ne?

Franca: Ti že veš, kaj imam jez rada.

Hobjan: Pa par klobas skušaj.

Zefa: Že vro.

Loranc: Si že žinjava no to! E, ti si birtinja, da malo takih.

Korlat: Tako. (Čuje se, kako postavlja kozarce na mizo in nataka.)

Zefa: Zdaj pa le pomoči, Franca. Cukra pa sama daj not, kolikor hočaš. (Čuje se rahel jok novorojenčka) Zdaj se je že ta oglasil.

Franca: Se vidi, da je zdrav, ima dober glas.

Zefa: Ali ni preveč pokrit čez obraz?

Franca: To mora biti, da urak ne dobi.

Korlat: Ti to verjameš?

Franca: Kajne bi verjela. Na onem kraju Drave je ena babica pustila otroke ograjencea

ga, da so vsi, ki so prišli v gostilno, zujali vsuj, pa je dobil urak.

Loranc: Kaj pa je pravzaprav to: urak.

Franca: Tega še dohtarji prav ne vedo. Tako je, da tistemu človeku nekaj ni prev, kakor bi imelo biti.

Korat: Jaz pa na te reči nič ne verjamem.

Franca: Ti! Ti, ki nimaš nobene vere!

Loranc: V tisto šavbo, ki jo Franca kuha, pa verjameš?

Korat: V tistože, pa ne zaradi šavbe, le zaradi Franca. Pravijo, da je od urličev sli-
na zraven, zato za vse pomaga.

Franca: Ti že veš, kaj je zraven, mat!

Korat: Ali naj konju kaj dam, da bo raje stal?

Hobjan: Sem mu že detelje vrget, ki sem jo imal sabo. No, na zdravje! Malo pijmo! Kase
pa nisi prinesel kozarca? Ali ne veš, kaj se spodobi, kadar pridejo krščevavci
v taberno?

Korat: Pa bodi! (Natoči) Na zdravje mladega Bvatnika.

Zefa: Kaj pa Bvatnica? Je šlo vse srečno?

Franca: Prav po sreči! Zdrava je in vzeti si tudi ima. Saj bi najraje kar od kraja vse
jedla, pa ji ne pustim.

Loranc: Kar kurjo župo, kurjo župo, to je za otročnice.

Franca: Za dedce pa kure. Je že tako vpeljano na svetu, da tisti zmiraj bolje živi, ki
nič ne trpi.

Zefa: Za moše meso...

Franca: Za babe pa župa in še ta, bi komaj bilo, da bi bilo posneta.

Loranc: Ti, Franca, ki vse veš in imaš s krsti toliko s cerkvijo opraviti, povej no,
kaj pa se to pravi, da morajo botri večkrat reči: "Se odpovem".

Franca: Vsi svetniki! Katerč si, pa ne veš zakaj.

Loranc: Zdi se mi že, zakaj, pa me je skoraj sram barati. Ker smo pa ravno v tem, sem
te pa pobarav.

Franca: Namesto otroka odgovarjaš fajmoštru, ko vprašajo: "Ali se odpoveš hudiču, njegove
mu nepuhu, njegovim delom..." in tako naprej. Botri pa rečejo, se odpovem, kar
bi moral pravzaprav reči otrok.

Loranc: Zakaj pa? Saj se otrok ni hudiču zapisal, da bi se moral pri krstu odpovedovati.

Franca: Ali si že za luno, Loranc. Otrok je že v poerbanem grehu, dokler ni krščen in
ga ima zlodej v krēpljih. Zato je pa treba, da se mu odpove.

Loranc: Sem danes prvokrat za kotriča.

Zefa: Ali nisi bil že pri prvih dveh Bvatnikovih.

Loranc: Je bila omé, ker ste bili dekelci.

Hobjan: Korat, liter je prazen. Pa za šefo gvač.

Korat: Saj iz mojega lahko pije. Na, Zefa!

Zefa: Na zdravje! (Pije) Zahvalim!

Hobjan: Jaz sem pa večbarti bil za kotriča, tega pa tudi ne vem, kaj pomeni, da mora
biti pri krstu križovnik.

Franca: To je prt, ki ga da mati s sabo, da ga duhovnik položi na otroka, kakor novo
oblačilo - belo, kó je stopil v našo vero. Pomeni čistost, da je lep, kakor an-
gelci. To naj bo domač prt iz povese. Največ pomena ima tek, ki ga je mati
sama predla, ali pa njena mati. Bi komaj bilo, da bi jaz šavbo kuhala, otroke
na svet nosila in še veronsvk učila. Ti Korat, to vino je pa prav, kakor nelašč
za krščevavce. - To ni za vsakega.

Korat: Tudi res ni.

Zefa: Za pijance je drugó dovolj dobro. - Tudi ni poceni! - Ježeš, na klobase bi bila
skoraj pozabila.

Hobjan: Pošekaj, da bodo gospod prišli.

Zep: Bog vam daj en dober čas. Jaz bom koj sedel. - Na zdravje vsem skupaj!

Hobjan: Ali gospoda ne bo?

Zep: Bodo že prišli, ker je zakonski krst.

Loranc: Kaj pa, že je nezakonski.

Zep: Tam pa ne grejo s krščevavci v taberno.

Loranc: Tega tudi nisem vedel.

Franca: Požinjaj, kaj se boš že naučil danes.

Zep: So že tukaj gospod.

Župnik: Pozdravljeni!

Franca: Hvalen Ježeš, gospod.

Hobjan: Le sem k nam.

Loranc: Tu je kozarec za njih. (Toči) Korat, prinesi ga, prinesi!

Zefa: Pozdravljeni, gospod! Tako, tukaj so klobase. Pravkar iz dima. Pretečen teden
smo klali. (Kratek premor - čuje se, kako jedo)

Franca: Mmm, ali so znahe.

Zefa: Se ti dobre zdiijo?

Franca: Pa kako! Zdaj bo pa teklo vino, zdaj!

Korot: Kaj pa oni pravijo na nje, gospod?

Župnik: Prav okusne so in ~~vee~~ domače! Zefa daleč okrog sloviijo zsradi klobas.

Hobjan: To je pa res.

Korot: Jaz pa nič zavoljo vina?

Župnik: To je izborno. Sem prav zadovoljen z njim tudi za maše.

Hobjan: Za križno mi ga pripravi kakih pet litrov.

Loranc: Pa za mene tudi kake tri.

Franca (bolj zase): Ti šmucelj, ti! Komaj tri!

Korot: Kdaj pa bo?

Hobjan: V nedeljo teden.

Franca: Ko bo žena že vstala, prej ne more biti.

Zefa: Za križno ja kotriči pripeljejo, kar treba. Vino, klobase, pogačo, jajca, ~~mašo~~...

Franca: Pogostiti jih mora pa le hiša, ~~ker pridejo~~ in spet je gospodinja prva, ki mora vse preskrbeti, ~~posebno pa svite, ker imajo dobre, oh!~~

Zefa: Gospodinja je pač pri delo zmiraj prva....

Franca: Pri besedi pa zadnja-.

Loranc: Bog ti grehe odpusti, Franca!

Franca: No, mar ne?

Loranc: Kolikor jaz tvojega Franca poznam, ga ti desetkrat prebitiš z jezikom.

Franca: Kam pa bi prišla drugače pri tem počasnetu.

Franca: No, na zdravje gospod!

Župnik: Na zdravje! (trkanje)

Franca: Da bi midva še dolgo let takole peljala najin posel naprej.

Župnik: V zdravju in zadovoljnosti, kaj ne?

Zefa: Sem pozabila vprašati: Kako pa ste ga krstili, pubča?

Župnik: Franca je rekla, da je Bvatnik hotel, naj bo po njemu, Šiman, botra pa ste se zgovorila, naj po enem izmed njih, Filip ali pa Jakob, ki imata l. maja oba god, jaz pa sem mislil, počastimo farnega patrona in ga krstimo za Jurije. Ker se pa nismo mogli na to zediniti, smo pa rekli, naj bo Valentin, da bo imel god in rojstni dan skupaj. Zdaj je pa Valentin.

Zep: Foltej, saj je fletno ime, pa še malo patron je za živino, kar je za kmeta tudi prav. No, na Foltejevo zdravje!

Korot: Ali boš kaj zapel tisto od krsta? Prinesem citre?

Zep: Pa prinesi, še dovolijo, gospod.

Župnik: Le, le! Jaz jo prav rad slišim, posebno ker jo je potuhtal naš podjunski pesnik Franc Leder- lesičjak.

Korot: Tu so citre. Zdaj pa le, Zep.

Zep (poskuša na citre potem zapoje pesem od rojstva, glej Zbornik koroških pesmi stran 36.) To pesmi: Vsi: Bravo Zep! Zdaj ga pa le! (trkanje, pijejo)

Franca (po končani pesmi): Zep, glas imaš pa še kar dober za tvoje leta.

Zep: O, to pa to, kaj ne gospod. Kadar jo midva vreževa z gospodom, kakšno glorio na velik praznik, ali pa libro pri kakšnem boljšem pogrebu! To ni kar tako, kaj ne, gospod,

Župnik: Seveda, seveda! - Ali ga ne bo malo preveč danes, mežnar?

Zep: Nič ga ne bo preveč, gospod. Sem dro ženi naročil, naj gre omarjo zvonit, če mene še ne bi bilo domov. Brez skrbi, gospod! Saj je le malokrat praznik za naju z gospodom. Otrogi se ne rodiijo vsak dan, ženitovanj pa pogrebščin pa tudi ni kaj prida. Jaz pravim: Na Foltijevo zdravje!

Franca: Jaz tudi tako pravim, Zep! Pa da bi bil zdrav in v veselje staršem.

Hobjan: Hajtango! Da gremo, sicer nas bo lovila noč.

Korot: Vse skupaj?

Hobjan: Vse, vse!

Loranc: Vsek pol bova dala.

Hobjan: Kar pusti, beva že poročumala ob kaki priliki.

Franca: Nikar ne sili, Loranc. Hobjanu se ne bo nič poznalo.

Loranc: To ti imaš prav, Franca.

Korot: Zahvalim.

Župnik: Hvala, Hobjan, za moj del.

Zep: Jaz ravnotako. Na križmi se pa mogoče vidimo.

Hobjan: Prav prav! (Totinem, Korot) Ha, daj fajmoštru pa mežnarju še en liter, ko mi odidemo.

Korot: Prav, prav! (Se žuje, kako vstajajo in se pripravljajo na odhod.)

Franca: Pa pojdimo počasi. Ta kozarec naj ga še zvrnem! Jaz pa odpošpod.

Hobjan in Loranc: Srečno, gospod. "Srečno", Zep.

Zep: Srečno pa zahvalim.

Župnik: Srečno vozite in pozdravite pri Evatniku. Naj žena da pošto, kdaj bi hotela priti k vpeljevanju. Se bom po njej, ravnal z mašo.

Hobjan: Že prav, gospod.

Zefa: Pozdravite Evatnico in recite, da čestitam.

Korat: Že kaj se oglasita. Srečno.

Franca: Srečno, Korat, pa ti tudi, Zafa. Zeblo bo na vozu.

Zefa: Saj imaš hačro. Pridi še kaj.

Franca: Veš da bom. (Čuje se, kako grejo iz sobe v vežo.) (Otrok zajoka)

Zep: Franca, Franca, ali boš puba kar tukaj pustila?

Franca: Krišteš pomaj, kmalu bi ga bila res pozabila. O, ti vbogi Polantinček, ti.
(Hip vse tiho, potem se čujejo kraguljčki, potem se čujejo koraki v veži)

Korat: Da bi se le srečno pripeljali domov....

Zep: So že malo nasekani. - Kaj pa to?

Korat: Hobjan je tako naročil.

Župnik: Jaz ne bom več pil. Kar ti ga vzemi, Zep, in ga nesi ženi domu.
(večerni zvon)

Zep: Vidite, že zvonil! Pa ji ga res ponesem, moji Mici.

14/12/53